

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К.В. Балабанов
«18» травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА. МОВА І ЛІТЕРАТУРА (РОСІЙСЬКА)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта / Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 Середня освіта
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 014.02 Мова і література (російська)

Середня освіта. Мова і література (російська)

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 14.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 17.05. 20 18 р.)

«18» травня 2018 р.

I Преамбула

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 014 «Середня освіта», спеціалізація «014.02 Мова і література (російська)» розроблено і внесено кафедрою слов'янської філології та перекладу.

Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.052018 № 11.

Розробники програми:

Хорошков М.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології

Голоцукова Ю.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології та перекладу

Волік Н.А., старший викладач кафедри слов'янської філології та перекладу

Рецензенти:

Півень Н.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ ПДТУ

Голі-Оглу Т.В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та слов'янської філології ДВНЗ ПДТУ

II Загальна характеристика

Рівень освіти	вищої	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти	вищої	Бакалавр
Галузь знань		01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність		014 Середня освіта Спеціалізація: 014.02 Мова і література (російська)
Обмеження щодо форм навчання		
Освітня кваліфікація		Бакалавр середньої освіти
Кваліфікація в дипломі	в	Бакалавр середньої освіти. Вчитель російської мови та зарубіжної літератури
Опис предметної області		Об'єкти вивчення та діяльності: Освітній процес у закладах (базової) середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Мова і література (російська)». Цілі навчання: Забезпечити умови формування і розвитку професійних компетентностей бакалавра спеціальності 014 Середня освіта за предметною спеціалізацією «Мова і література (російська)», здобуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у межах освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Теоретичний зміст предметної області: базові знання про основні поняття, методики викладання російської мови та літератури, про структуру методики викладання у школі як науки та навчального предмету, особливості її викладання в

	<p>зкладах загальної середньої освіти, про основи теорії та практики організації навчально-виховного процесу в основній школі, сучасні освітні технології.</p> <p>Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні методи навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання;</p> <p>Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, мультимедіа), сучасні технічні засоби.</p>
Фокус програми: загальна/ спеціальна	Акцент на організації освітнього процесу у межах викладання навчальних дисциплін за фахом у закладах загальної середньої освіти з використанням сучасних інформаційних та педагогічних технологій.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Академічні права випускників	Можливість навчатися за програмами другого (магістерського) рівня.
Працевлаштування випускників	2331, 2320 вчитель загальноосвітнього навчального закладу; 2359.2 організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС. З них 51 кредит загальної, 182 кредити професійної та 7 кредитів практичної підготовки. Тип диплому - одиничний ступінь.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	- Здатність діяти свідомо громадянськи, на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.	КЗ-1
	- Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.	КЗ-2
	- Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей	КЗ-3

	<p>мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя. - Здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, ЗМІ, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації 	<p>КЗ-4</p> <p>КЗ-5</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за розвиток дитячого колективу. - Здатність організувати навчально-виховний процес в основній школі з урахуванням індивідуальних та особливих потреб школярів, забезпечувати якість загальної середньої освіти. - Здатність аналізувати навчально-виховний процес, власну професійну діяльність за різними методиками. - Здатність забезпечувати ефективне керівництво пізнавальною діяльністю учнів, моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра. - Здатність організувати навчально-виховний процес з російської мови та російської й зарубіжної літератури для реалізації професійних завдань. - Володіння базовими професійними знаннями. Володіти базовими знаннями з майбутнього фаху: сучасна російська літературна мова, історія російської та зарубіжної літератури, педагогіка та психологія, методика викладання мови та літератури. - Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Творчо підходити до розв'язання професійних завдань. - Здатність до пошуку, аналізу та використання інформації з різних джерел. Оволодіння навичками самостійного навчання, підвищення професійної кваліфікації, навчання упродовж усього життя. - Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах російською та англійською мовами. 	<p>КП-1</p> <p>КП-2</p> <p>КП-3</p> <p>КП-4</p> <p>КП-5</p> <p>КП-6</p> <p>КП-7</p> <p>КП-8</p> <p>КП-9</p>

	- Здатність організовувати роботу творчого гуртка, секції, проблемної групи.	КП-10
--	--	-------

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
<p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки; – фактичного матеріалу за фахом, базовими поняттями російської мови як науки та навчального предмету, основних наукових підходів, принципів та методів дослідження, термінів і понять, явищ і процесів, що складають наукові підвалини викладання російської мови. – історії України та української культури, філософії, основ економічних теорій, правознавства, політології для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійно-педагогічній і соціальній діяльності; – педагогіки, історії педагогіки, сучасних тенденцій педагогічної освіти для осмислення людини в координатах її освіти, виховання, учіння на гуманістичних засадах, технологій організації та здійснення виховної роботи в закладі загальної середньої освіти; – методики викладання російської мови в основній школі, традиційних та новітніх освітніх технологій, методи навчання та виховання школярів, можливості і умови їх застосування для підвищення ефективності навчально-виховного процесу; – фізіологічних та психологічних особливостей дитини шкільного віку, закономірностей психічного та індивідуального розвитку учнів; – теорії та історії сучасної російської літературної мови. Розуміння структури мови, її лексичного, фонетичного, морфемного, морфологічного та синтаксичного рівнів, вміння за допомогою наукової термінології описати і пояснити мовні явища, а також основ викладання; – з історії та теорії російської літератури, а також літературознавства. Усвідомлення історії російського письменства як сукупності літературно-мистецьких форм та закономірних 	<p>РН 1</p> <p>РН 2</p> <p>РН 3</p> <p>РН 4</p> <p>РН 5</p> <p>РН 6</p> <p>РН 7</p> <p>РН 8</p>

<p>явищ, знання основних літературознавчих фактів;</p> <ul style="list-style-type: none"> – новітніх технік і методик викладання російської мови і російської та зарубіжної літератури в загальноосвітніх школах. 	РН 9
<p>Вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати основні напрями реформування освіти в Україні; формулювати проблеми й оцінювати переваги і загрози проведення освітніх реформ; 	ПР 1
<ul style="list-style-type: none"> – визначати соціально-психологічні чинники розвитку й формування особистості школяра, визначати й аналізувати принципи і умови організації навчальної діяльності школярів на основі знань загальної, вікової і педагогічної психології. 	ПР 2
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати педагогічну діяльність у відповідності до чинних методичних вимог, обираючи для цього адекватні методи, форми й засоби навчання школярів у межах фаху, створювати середовище, сприятливе для пізнавальної активності школярів; 	ПР 3
<ul style="list-style-type: none"> – презентувати результати власної професійної діяльності, обираючи найбільш ефективні засоби самопрезентації; 	ПР 4
<ul style="list-style-type: none"> – організувати навчально-виховний процес у закладах освіти і власну діяльність відповідно до вимог безпеки життєдіяльності; 	ПР 5
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати ефективну комунікацію в різних ситуаціях професійної взаємодії (з дітьми, їх батьками, колегами, керівництвом школи та її партнерами); 	ПР 6
<ul style="list-style-type: none"> – використовувати знання з теорії та історії сучасної російської літературної мови. Розуміння структури мови, її лексичного, фонетичного, морфемного, морфологічного та синтаксичного рівнів, вміння за допомогою наукової термінології описати і пояснити мовні явища, а також основ викладання; 	ПР 7
<ul style="list-style-type: none"> – володіння знаннями з історії та теорії російської та зарубіжної літератури, а також літературознавства. Усвідомлення історії російського письменства як сукупності літературно-мистецьких форм та закономірних явищ, знання основних літературознавчих фактів; 	ПР 8
<ul style="list-style-type: none"> – знання новітніх технік і методик викладання російської мови і російської та зарубіжної літератури в загальноосвітніх школах. 	ПР 9
<p>Автономність і відповідальність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обирати індивідуальну освітню траєкторію у відповідності до власних здібностей та потреб, здійснювати ефективний самоменеджмент; 	ПР 10
<ul style="list-style-type: none"> – здійснювати етично виправдану професійну поведінку в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору тощо); 	ПР 11
<ul style="list-style-type: none"> – нести відповідальність за життя і здоров'я, навчання та 	ПР 12

розвиток колективу дітей та кожного учня окремо; – постійно працювати над власним професійним удосконаленням.	ПР13
--	------

Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентризований, професійно-орієнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи за вивченими темами;
- методичні портфоліо (за результатами педагогічних практик);
- виконання проєктів з обов'язковою презентацією результатів (PowerPoint);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної і практичної підготовки);
- комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності та спеціалізації;

Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	51 (21%)	36 (15%)	15 (6%)
Професійна підготовка	189 (79%)	144 (60 %)	45(19 %)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2.

Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	НДЗП 1.1.1	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	НДЗП 1.1.2	Комп'ютерні системи та технології	3	екзамен
ОК 3.	НДЗП 1.1.3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 4.	НДЗП 1.1.4	Історія української культури	3	екзамен
ОК 5.	НДЗП 1.1.5	Фізичне виховання	3	диф.залік
ОК 6.	НДЗП 1.1.6	Безпека життєдіяльності	3	диф.залік
ОК 7.	НДЗП 1.1.7	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 8.	НДЗП 1.1.8	Філософія	3	екзамен
ОК 9.	НДЗП 1.1.9	Основи психології	3	екзамен
ОК 10.	НДЗП 1.1.10	Основи економічної теорії	3	екзамен
ОК 11.	НДЗП 1.1.11	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 12.	НДЗП 1.1.12	Соціологія	3	екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13.	НДПП 1.2.1	Вступ до професії	3	залік
ОК 14.	НДПП 1.2.2	Історія педагогіки	3	екзамен
ОК 15.	НДПП 1.2.3	Педагогіка	6	екзамен
ОК 16.	НДПП 1.2.4	Методика виховної роботи	3	залік
ОК 17.	НДПП 1.2.5	Вікова і педагогічна психологія	3	екзамен
ОК 18.	НДПП 1.2.6	Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (англійська / польська)	10	екзамен
ОК 19.	НДПП 1.2.7	Вступ до літературознавства	3	екзамен
ОК 20.	НДПП 1.2.8	Вступ до мовознавства	3	екзамен
ОК 21.	НДПП 1.2.9	Історія зарубіжної літератури	24	екзамени, заліки
ОК 22.	НДПП 1.2.10	Курсова робота з педагогіки	3	диф.залік
ОК 23.	НДПП 1.2.11	Курсова робота з методики викладання основної іноземної	3	диф.залік

		мови або зарубіжної літератури		
ОК 24.	НДПП 1.2.12	Сучасна російська мова	28	екзамени, заліки
ОК 25.	НДПП 1.2.13	Історія російської літератури	25	екзамени, заліки
ОК 26.	НДПП 1.2.14	Історія російської мови	3	залік
ОК 27.	НДПП 1.2.15	Стилістика та культура мовлення	3	залік
ОК 28.	НДПП 1.2.16	Методика викладання російської мови у закладах середньої освіти	7	екзамен
ОК 29.	НДПП 1.2.17	Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти	7	екзамен, залік
ОК 30.	НДПП 1.2.18	Практична підготовка		
ОК 31. 1	НДПП 1.2.18.1	Навчальна практика з педагогіки	3	диф. залік
ОК 31. 2	НДПП 1.2.18.2	Виробнича практика (педагогічна з основної іноземної мови та зарубіжної літератури)	4	диф. залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВД 1.	ВДЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором 1. Основи красномовства та культура ділового спілкування / Риторика	3	залік
ВД 2.	ВДЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором 2. Культурологія / Етика та естетика	3	залік
ВД 3.	ВДЗП 2.1.3	Дисципліна за вибором 3. Основи дисурсології / Спічрайтинг	3	залік
ВД 4.	ВДЗП 2.1.4	Дисципліна за вибором 4. Літературна творчість /	3	залік

		Драматичне мистецтво		
ВД 5.	ВДЗП 2.1.5	Дисципліна за вибором 5. Психологія спілкування та корекція особистості / Акмеологія	3	залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВД 6.	ВДПП 2.2.1	Дисципліна за вибором 6. Практичний курс другої іноземної мови (англійська / польська)	30	екзамени, заліки
ВД 7.	ВДПП 2.2.2	Дисципліна за вибором 7. Практичний курс третьої іноземної мови (англійська / польська / італійська / новогрецька)	9	заліки
ВД 8.	ВДПП 2.2.3	Дисципліна за вибором 8. Історія російської літературної критики та журналістики / Актуальні питання сучасної літератури	3	залік
ВД 9.	ВДПП 2.2.4	Дисципліна за вибором 9. Аналіз художнього тексту / Основи мовленнєвої діяльності	3	залік

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа.

Таблиця 3.

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код навчальної дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1.	Історія України	3
1	ОК 2.	Комп'ютерні системи і технології	3
1	ОК 13.	Вступ до професії	3
1	ОК 19.	Вступ до літературознавства	3
1	ОК 20.	Вступ до мовознавства	3
1,2,3,4,5,6,7	ОК 24.	Сучасна російська мова	28
1,2,3,4,5,6,7,8	ОК 21.	Історія зарубіжної літератури	24
1,2,3,4,5,6,7,8	ОК 25.	Історія російської літератури	25
1,2	ОК 18.	Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (англійська / польська)	10
1,2	ОК 5.	Фізичне виховання	3
2	ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
2	ОК 4.	Історія української культури	3
2	ОК 6.	Безпека життєдіяльності	3
2	ОК 14.	Історія педагогіки	3
3	ОК 7.	Основи наукових досліджень	3
3	ОК 8.	Філософія	3
3	ОК 9.	Основи психології	3
3	ВД 1.	Дисципліна за вибором 1. Основи красномовства та культура ділового спілкування / Риторика	3
3	ВД 2.	Дисципліна за вибором 2. Культурологія / Етика та естетика	3
3,4,5,6,7,8	ВД 6.	Дисципліна за вибором 6. Практичний курс другої іноземної мови (англійська / польська)	30
4	ОК 10.	Основи економічної теорії	3
4	ОК 15.	Педагогіка	4
4	ОК 11.	Основи правознавства	4

4	ВД 3.	Дисципліна за вибором 3. Основи дисурсології / Спічрайтинг	3
4	ВД 4.	Дисципліна за вибором 4. Літературна творчість / Драматичне мистецтво	3
5	ОК 12	Соціологія	3
5	ОК 16	Методика виховної роботи	3
5	ОК 17	Вікова і педагогічна психологія	3
5	ОК 26.	Історія російської мови	3
5	ВД 5.	Дисципліна за вибором 5. Психологія спілкування та корекція особистості / Акмеологія	3
6	ОК 22.	Курсова робота з педагогіки	3
6,7	ОК 29.	Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти	7
6	ОК 31.1	Навчальна практика з педагогіки	3
6,7,8	ВД 7.	Дисципліна за вибором 7. Практичний курс третьої іноземної мови (англійська / польська / італійська / новогрецька)	9
7	ОК 28.	Методика викладання російської мови у закладах середньої освіти	7
7	ВД 8.	Дисципліна за вибором 8. Історія російської літературної критики та журналістики / Актуальні питання сучасної літератури	3
8	ОК 23.	Курсова робота з методики викладання основної іноземної мови або зарубіжної літератури	3
8	ОК 27.	Стилістика та культура мовлення	3
8	ОК 31.2.	Виробнича практика (педагогічна з основної іноземної мови та зарубіжної літератури)	4
8	ВД 9.	Дисципліна за вибором 9. Аналіз художнього тексту / Основи мовленнєвої діяльності	3

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями має бути представлено у вигляді матриці (Таблиця 4), рядки якої містять програмні результати навчання (ПР) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

Програмні результати навчання/ Навчальна дисципліна	Інтегральна компетентність	Компетентності														
		Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності									
		КЗ 1	КЗ 2	КЗ 3	КЗ 4	КЗ 5	КП1	КП2	КП3	КП4	КП5	КП6	КП7	КП8	КП9	КП10
ПР 1/ ОК 1; 2; 3; 4; 13; 14; 15	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	+	+	+	+	+	+						+	+		
ПР 2/ ОК 9; 18		+	+	+	+	+		+		+		+				+
ПР 3/ ОК 16; 17; 25; 26; 31		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+
ПР 4/ ОК 6; 10; 11; 17; 30		+	+	+	+	+			+					+		
ПР 5/ ОК 5; 9; 12; 16;		+	+	+	+	+		+	+	+		+				+
ПР 6/ ОК 16; 25; 29		+	+	+	+	+	+									+
ПР 7/ ОК 4; 12; 19; 21; 28;		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+
ПР 8/ ОК 1; 7; 14; 18; 24		+	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+
ПР 9/ ОК 25; 26; 29;30		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПР 10/ ОК 7; 10; 13; 21; 22		+	+	+	+	+			+				+	+		
ПР 11/ ОК 8; 9; 13		+	+	+	+	+			+							+
ПР 12/ ОК 5; 8; 9		+	+	+	+	+			+							+

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А. Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку Б.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «014.02 Середня освіта. Мова та література (російська)» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності і спеціалізації у встановленому порядку та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр освіти, вчитель російської мови та зарубіжної літератури»
Вимоги до комплексного кваліфікаційного екзамену	Екзамен складається з трьох завдань: <ul style="list-style-type: none">• перше – тестування для визначення рівня знань, здобутих у результаті опанування програмою, що формують уміння з такого комплексу дисциплін професійної підготовки: педагогіка, методика виховної роботи, вікова і педагогічна психологія. Тривалість виконання 50 тестових завдань – 1 академічна година.• друге – виконання завдання для визначення рівня знань, здобутих у результаті опанування програмою, що формують уміння з такого комплексу дисциплін професійної підготовки: сучасна російська мова, сучасна російська література, зарубіжна література, методика викладання сучасної російської мови та літератури. Тривалість виконання завдань – 1 академічна година.• третє – розроблення плану-конспекту фрагменту уроку за запропонованою темою.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Історія України

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань, вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості, формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів, розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність, розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах, формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістові модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Українські землі у першій половині ХХ ст.
3. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 2. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 3. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання ustalених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Основи культури української мови
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

ОК 4. Історія української культури

Мета викладання дисципліни «Історія української культури» вбачається у тому, щоб на основі засвоєння теоретичних знань та фактологічного матеріалу формувати в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з української культури в її історичному становленні, поглиблене вивчення системижиттєвих сенсів індивідів, соціальних прошарків, народу України, втілених у матеріальних і духовних цінностях певних історичних періодів. Сприяти засвоєнню студентами основних понять і термінів та вмінню ними оперувати; формувати у студентів професійні уміння й навички ведення наукових досліджень; виховувати патріотичні почуття, гордість та повагу до української культурної спадщини і духовних цінностей; сприяти розумінню причетності кожного з них до розбудови сучасного і майбутнього української держави.

Завдання вивчення дисципліни є надання студентам необхідних знань про зміст, характер, особливості виникнення та еволюції української культури (у широкому контексті), становлення і досягнення наукових студій з історії

української культури. Забезпечується засвоєння студентами знань з історії української культури за такими основними напрямками, як сутність самих культурних явищ, історичні умови їхньої трансформації, найвищі досягнення у сфері культури, у тому числі в європейському та світовому вимірі, відомі історичні персоналії процесу культурного розвитку України. Особлива увага звертається на осягнення через конкретні форми літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, освіти й науки духовного життя людей українських земель різних історичних періодів, у тому числі практику взаємовідносин митців і влади, інтелектуалів і соціуму, влади та суспільства.

Змістові модулі:

1. Українська культура від найдавніших часів до кінця XVIII ст.
2. Культура України XIX – початку XXI ст.

ОК 5. Фізичне виховання

Мета вивчення курсу: формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу:

- Збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності.
- Виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення.
- Оволодіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання.
- Набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту.
- Формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей

Змістові модулі:

1. Оздоровчі аспекти використання ходьби та бігу
2. Формування координаційних здібностей, швидкості рухів та сили
3. Техніка виконання силових вправ.
4. Психологічна підготовка. Аутогенне тренування. Гімнастичні вправи на релаксацію.
5. Основи методики розвитку силових здібностей.
6. Підготовчі та спеціальні гімнастичні вправи для розвитку гнучкості.

ОК 6. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: забезпечення відповідностей сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек природного і техногенного характеру, їх причини виникнення і можливі наслідки, тобто вплив на життя і здоров'я людей та сформувати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей і в цілому навколишнього середовища.

Завдання курсу:

- ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначати просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву;
- визначати небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек;
- прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини, а вражаючих факторів на безпеку системи «людина життєве середовище»;
- використовувати нормативно-правову базу захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на працю, медичне забезпечення, захист у надзвичайних ситуаціях тощо;
- розробляти заходи та застосовувати засоби захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів;
- запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію;
- використовувати у своїй практичній діяльності громадсько-політичні, соціально-економічні, правові, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні та освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі;
- планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності у системі «людина-життєве середовище»;
- забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.
- засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій (НС), побудова моделей їхнього розвитку, визначення рівню ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Змістові модулі:

1. Безпека життєдіяльності: Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки, що призводять до надзвичайних ситуацій, та заходи зниження їх наслідків. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.
2. Основи охорони праці: Правові та організаційні основи охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Основи виробничої безпеки.
3. Цивільний захист: Моніторинг небезпек. Планування заходів захисту. Профільна підготовка. Захист населення і територій від НС.

ОК 7. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі середньої (базової) освіти, навчання й виховання учнів основної школи, що виникають в практичній роботі, до прогнозування наслідків здійснюваних педагогічних впливів на дитину, вивчення та впровадження кращого сучасного передового досвіду.

Завдання курсу: забезпечити високий рівень професійної підготовки студентів шляхом ознайомлення їх з колом актуальних педагогічних проблем та озброєння принципами наукового підходу до постановки, оцінювання та їх вирішення; озброїти студентів початковими знаннями та вміннями з основ проведення наукового дослідження; формувати уміння і навички використання дослідницьких методів (діагностичних та формуючих) для вирішення практичних завдань навчання та виховання дітей шкільного віку; розвивати прогностичні уміння, базуючись на емпіричному досвіді та отриманих знаннях; підготувати студентів до здійснення самостійного педагогічного дослідження та оформлення його у вигляді курсової роботи з фаху; сприяти розвитку інтересу та прагнення до наукової діяльності, самостійності мислення.

Змістові модулі:

1. Поняття про науково-педагогічні дослідження, їх види й принципи.
2. Поняття про методологію як вчення про методи пізнання і перетворення дійсності.
3. Методи науково-педагогічного дослідження.
4. Емпіричні методи дослідження.
5. Педагогічний експеримент як важливий етап педагогічного дослідження
6. Теоретичні методи дослідження.
7. Оформлення результатів дослідження.

ОК 8. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу:

- Залучення до історії людської думки;
- Формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору;
- Вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію;
- Знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістові модулі:

1. Антична та середньовічна філософія
2. Філософія нового часу
3. Сучасна філософія

ОК 9. Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистостів психології.

ОК 10. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістові модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

ОК 11. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння

найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 12. Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу:

- основні поняття та категорії соціології;
- структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці;
- основні закономірності та механізми соціалізації людини;
- особливості вивчення галузевих соціологій;
- основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій;
- основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії;
- методологію та базові методи практичної роботи соціолога;
- сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістові модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

ОК 13. Вступ до професії

Мета вивчення курсу: формування соціокультурної компетенції як сукупності знань про основні етапи розвитку педагогічної освіти, сучасні концепції педагогічної освіти в Європі, особливості формування кваліфікаційного і компетентнісного профілю сучасного педагога в системі університетської освіти.

Завдання курсу: розкрити соціальну значимість педагогічної професії, її місце і функції в сучасному суспільстві; познайомити студентів з науковими основами професійної діяльності й спілкування вчителя та вимогами до його особистості;

розкрити структуру і організацію навчально-виховного процесу у вищому закладі освіти, допомогти студентам-першокурсникам в оволодінні прийомами раціональної організації навчальної праці, сприяти їхній адаптації до особливостей навчання у вищій школі; формувати у студентів професійно-педагогічну спрямованість, потребу у систематичному самовихованні й самовдосконаленні; дієві установки на пошук й удосконалення власного стилю педагогічної діяльності і спілкування як необхідних умов професійного росту; сприяти становленню першооснов професійної культури і компетентності майбутніх педагогів.

Змістові модулі:

1. Вища і мовна освіта у сучасному соціокультурному просторі.
2. Генеза педагогічної освіти.
3. Університетська освіта і підготовка до професії.

ОК 14. Історія педагогіки

Мета вивчення курсу: надання ґрунтовних знань з історії становлення та розвитку вітчизняної педагогіки й освіти, періодизації їх розвитку, особливостей формування провідних тенденцій, суперечностей і закономірностей освітніх процесів, співвідношення історії й сучасного розвитку педагогічної теорії та практики, актуалізації історичного досвіду в умовах модернізації національної освіти.

Завдання курсу: ознайомлення з ідеями найбільш відомих діячів педагогічної ниви України; надання відомостей про прогресивні пошуки педагогів минулого, допомоги в осмисленні духовного багатства українського народу; озброєння вміннями творчо використовувати найбільш раціональні, випробувані часом педагогічні думки і цим збагачувати арсенал педагогічних ідей сучасної національної школи; розвиток самостійного творчого мислення через аналіз, систематизацію, співставлення педагогічних пошуків вітчизняних діячів освіти; формування професійно значущих якостей студентів у процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу; стимулювання самовиховання, самовдосконалення та самоосвіти студентів.

Змістові модулі:

1. Зародження педагогічної теорії в Україні
2. Школа та освіта в Україні періоду Київської Русі.
3. Освіта в Україні в XVI – XVIII ст.
4. Школа та освіта України першої половини XIX ст. – початку XX ст.
5. Розбудова національної освіти періоду УНР
6. Школа та освіта періоду СРСР.

ОК 15. Педагогіка

Мета курсу: забезпечити теоретичну і практичну підготовку студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя, вихователя, викладача в закладах освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Завдання курсу: формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків вчителя, викладача,

педагога; формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність; формування готовності до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях; формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності; формування свідомого ставлення до сутності та соціального значення педагогічної діяльності; ознайомлення з історичним розвитком та етнопедагогічними особливостями світової педагогічної думки та освітянської галузі України та, зокрема Київщини; моделювання та розв'язування педагогічних ситуацій; формування творчої всебічно розвиненої особистості студента – майбутнього педагога.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи педагогіки.
2. Теорія і технологія цілісного педагогічного процесу.

ОК 16. Методика виховної роботи

Мета вивчення курсу: надання студентам теоретичних основ та навичок управління процесом виховання учнів; усвідомлення та практичне використання законів, закономірностей, принципів, технологій, інноваційних методів та прийомів у здійсненні педагогічного керівництва вихованням учнів сучасної школи.

Завдання курсу: поглиблення, розширення, закріплення знань, умінь та навичок студентів з теорії і методики виховання на основі комплексного підходу до організації та проведення виховного процесу у сучасній школі; формування у студентів стійкого інтересу до творчої педагогічної діяльності, використання передового педагогічного досвіду; опанування методикою та технологією організації виховного процесу; засвоєння способів, прийомів, технологій інноваційної виховної діяльності.

Змістові модулі:

1. Теорія та методика виховної роботи зі школярами в національній школі України.
2. Методика організації колективної діяльності школярів.

ОК 17. Вікова і педагогічна психологія

Мета вивчення курсу: формування теоретичних основ світогляду педагогів, інтересу до спеціалізації в дослідженнях і в прикладній діяльності педагога. Курс передбачає ознайомлення студентів із основними закономірностями вікових змін в психічному та особистому розвитку дитини, підлітка, юнака; допомогти майбутнім фахівцям у виробленні аналітичного підходу до сучасних концепцій навчання і виховання, а також до практики конструювання навчально-виховних ситуацій; сприяє формуванню наукового світогляду студента.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з предметом вікової та педагогічної психології як самостійною галуззю психологічного знання, з методами психологічних досліджень, із загальними закономірностями, динамікою психічного розвитку і формування особистості в онтогенезі. Студенти також повинні засвоїти особливості структури педагогічної діяльності в її творчому характері, ролі особистості вчителя як організатора навчально-виховного процесу.

Змістові модулі:

1. Предмет вікової та педагогічної психології.
2. Проблема психічного розвитку особистості в онтогенезі.
3. Психологічні особливості розвитку та формування особистості в підлітковому віці.
4. Психологічні особливості становлення особистості в юнацькому віці.
5. Психологія виховання.
6. Психологія навчання і психологічні умови її оптимізації в школі.

ОК 18. Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (англійська / польська).

Мета курсу: формування навичок креативного усного та писемного мовлення; формування навичок монологічного і діалогічного непередбаченого мовлення на основі активно засвоєного лексичного, граматичного та стилістичного матеріалів; засвоєння лексичних одиниць та мовленнєвих моделей на матеріалі текстів підручників, розмовних тем, суспільно-політичних текстів, комунікативних ситуацій, текстів позалекційного читання; посилення самостійної пошукової, творчої роботи; підвищення рівня лінгвістичної компетенції через втілення знань стилістичних прийомів та виразних засобів в ґрунтовний аналіз англійського тексту; підвищення рівня мовної компетенції студентів, вдосконалення їхніх мовних навичок через розвиток таких вмінь як читання, аудіювання, усне та письмове мовлення, а також розвиток точності граматичної побудови мовлення.

Завдання курсу: поповнити словниковий запас студентів для посилення їх висловлювальних можливостей; активізувати пасивний вокабуляр, а також поповнити активний словник, що має розширити висловлювальні можливості студентів; забезпечити знаннями практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; вдосконалити вміння студентів щодо глибокого філологічного (зокрема, лінгвістичного) аналізу тексту на англійській мові; покращити вміння студентів сприймати текст на слух (з опорою та без опори на друкований текст) та стимулювати активне обговорення сприйнятої інформації в аудиторії; сформувані навички письма з метою підвищення ефективності письмової комунікації; логічно структурувати та правильно виконувати словесне оформлення письмового тексту на задану тему; актуалізувати знання практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; ознайомити студентів з сучасними тенденціями англійської розмовної мови; вдосконалити навички усних доповідей/презентацій на англійській мові.

Змістові модулі:

1. Формування та поглиблення навичок базової мовної та мовленнєвої компетенції
2. Удосконалення базових навичок мовної та мовленнєвої компетенції
3. Формування граматичної компетенції, аудіокомпетенції

ОК 19. Вступ до літературознавства

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з проблемним полем та дослідницьким апаратом літературознавства з урахуванням історії і сучасного

стану дисципліни у вітчизняній і зарубіжній науці, сформувані системні теоретико-літературні знання та навички їх застосування на практиці.

Завдання курсу:

– забезпечити засвоєння студентами теоретичних уявлень про загальні властивості художньої літератури як виду мистецтва та складової частини культури, про естетичні особливості окремого літературного твору і про найважливіші закономірності літературного процесу.

– дати уявлення про наявність різних методологічних орієнтації в історії науки.

– ввести в суть методики літературознавчого аналізу, навчити користуватися отриманими теоретичними знаннями в процесі роботи з художніми текстами.

Змістові модулі:

1. Специфічні особливості художньої літератури
2. Літературний твір як художнє ціле.
3. Мова художнього твору.
4. Основи віршування.
5. Літературні роди і жанри.
6. Літературний процес.

ОК 20. Вступ до мовознавства

Мета вивчення курсу: ознайомлення із мовознавством як наукою, інформує про виникнення, походження, сутність мови, як явища людської культури, допомагає усвідомити системність мови, її структуру, засвоїти основні поняття та терміни

Завдання курсу:

– оволодіти основною термінологією понятійного апарату загального мовознавства;

– засвоїти основні відомості про мову, її будову, структуру й систему, функції, зв'язки з іншими науками;

– отримати знання з теорії мовознавства, типології й генеалогії мов світу.

Змістові модулі:

1. Вступ. Загальні питання мовознавства.
2. Фонетика і графіка.
3. Лексикологія
4. Граматика – учення про граматичну будову мови.
5. Мовна типологія. Основні етапи розвитку письма.
6. Мови світу і їх класифікація.

ОК 21. Історія зарубіжної літератури

Мета вивчення курсу: ознайомлення з основними тенденціями розвитку світової літератури, творчістю найвидатніших представників і найбільш показовими творами різних епох.

Завдання курсу: ознайомлення з культурно-історичною епохами, формуванням основних жанрів світової літератури; розкриття морально-естетичних тенденцій

світової літератури у різні епохи; вивчення художніх особливостей творів у межах основних жанрів і їх найвидатніших представників; знайомство з філософської та науково-критичною літературою з проблем світової літератури; освоєння наукової термінології і системи міфологічних образів.

Змістові модулі:

1. Антична література
2. Література Середньовіччя та Відродження
3. Література XVII - XVIII ст.
4. Література романтизму
5. Література реалізму
6. Література рубіжу XIX-XX ст.
7. Література 1 половини XX ст. (1910-1940-і роки).
8. Література 2 половини XX ст. (1950-1990-і роки)

ОК 24. Сучасна російська мова

Метою даного курсу є огляд основних явищ сучасної російської мови, що відносяться до різних сторін мовної системи (фонетики і фонології, орфоєпії, графіки та орфографії, лексикології, фразеології і лексикографії, морфеміки, морфонології і словотвору, морфології і синтаксису).

Основним *завданням* вивчення мови є оволодіння практичними навичками вільного, точного і яскравого вираження думки. Для розвитку різних видів компетенцій - загальнонаукових, інструментальних, соціально-особистісних, загальнокультурних і професійних - необхідне знання характерних властивостей і особливостей мови, закономірностей внутрішньомовного розвитку.

Змістовні модулі:

1. Лексикологія; фразеологія.
2. Фонетика і фонологія.
3. Морфеміка.
4. Словотвір.
5. Морфологія (іменні частини мови, дієслово).
6. Словосполучення.
7. Просте речення.
8. Складне речення.

ОК 25. Історія російської літератури

Мета вивчення курсу: оволодіння теоретичними поняттями, пов'язаними зі специфікою та історією створення текстів, світоглядом і естетичними уявленнями епохи, системою жанрів російської літератури; знання змісту певного кола найбільш значних творів, своєрідності епохи їх написання, жанрової специфіки, місця в історико-літературному процесі; створення уявлень про закономірності й особливості розвитку літератури в цілому і в окремі періоди, про зв'язки творів з фольклором і літературами інших країн.

Завдання курсу: дати можливість студентам в комплексі освоїти рекомендовані художні тексти, критичну літературу, навчальну та наукову літературу, поглибити навички аналізу та інтерпретації літературних творів.

Змістові модулі:

1. Історія російської літератури XI-XVIIст.
2. Історія російської літератури XVIIIст.
3. Історія російської літератури I пол. XIXст.
4. Історія російської літератури II пол. XIX ст.
5. Історія російської літератури к. XIX ст. - поч. XXст.
6. Історія російської літератури I пол. XX ст.
7. Історія російської літератури II пол. XIX ст.

ОК 26. Історія російської мови

Мета вивчення курсу: історичний огляд та аналіз лінгвістичних явищ російської мови: вивчення процесу розвитку мови у період з XI по XX ст.

Завдання вивчення курсу: познайомити студентів з основними процесами в історії розвитку мови; навчити аналізувати сучасні мовні явища з історичних позицій.

Змістові модулі:

1. Історія російської літературної мови як розділ науки про мову.
2. Становлення та розвиток давньоруської літературної мови.
3. Формування та розвиток загальнонаціональних норм російської літературної мови..

ОК 27. Стилїстика та культура мовлення

Мета вивчення курсу: теоретичне осмислення, узагальнення та систематизація стилїстичних навичок та навичок культури мовлення, отриманих в процесі вивчення сучасної російської мови; узагальнення та вдосконалення знань студентів про функційний аспект мови та якості мовлення, що забезпечують її досконалість, закріплення у студентів основних, початкових навичок у редагуванні текстів, які вони отримали раніше, а також отримання базових знань з професійної редакторської діяльності.

Завдання вивчення курсу:

- дати студентам загальні теоретичні дані про функціональну стилїстику та загальну мовленнєву культуру;
- ознайомити з основними комунікативними засобами мовлення, нормами сучасної російської літературної мови, із засобами мовленнєвої виразності;
- навчити студентів доцільному та доречному використанню мовних засобів в залежності від сфери та ситуації спілкування, від змісту та мети висловлювання;
- акцентувати особливу увагу студентів попередженню небажаної мовної інтерференції з іншими мовами та діалектами сучасної російської мови;
- залучити студентів до лінгвістичної культури, вивченню правил мовленнєвої поведінки, розвитку естетичного ставлення до мови.

Змістові модулі:

1. Основні теоретичні аспекти, поняття і методи стилїстики та культури мовлення як навчальної дисципліни.
2. Вправи та тренінгові завдання стилїстики та культури мовлення.

ОК 28. Методика викладання російської мови у закладах середньої освіти

Метою засвоєння дисципліни є підготовка студентів-філологів до професійної діяльності педагога, забезпечення та оволодіння ними основними питаннями теорії і практики навчання російській мові, формування творчого ставлення до професії вчителя; формування у студентів мовного смаку, позитивного ставлення до знань, відповідальності та дисциплінованості; розвинення ініціативності, впевненості у своїх знаннях, вміння організувати свою роботу і роботу колективу учнів.

Завданням є сформувати знання основних питань МВРМ і методики викладання основних розділів шкільного курсу російської мови, показати виховну і розвиваючу функцію російської мови як навчального предмета, навчити студентів усвідомленого підходу до використання методичної спадщини, формувати вміння користуватися традиційним та інноваційним досвідом роботи вчителів, розвивати вміння аналізувати відвідані заняття і проведені самими студентами, формувати вміння планувати навчальний процес, навчити розробляти уроки різних типів і позакласні заходи з російської мови.

Змістовні модулі:

1. Методика викладання як наука.
2. Навчальний процес з російської мови у школі.
3. Методика викладання основних розділів курсу російської мови.

ОК 29. Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти

Мета вивчення курсу «Методика викладання літератури» є розвиток творчих здібностей особистості словесника, формувати у майбутніх учителів уявлення про літературному розвитку школярів, вивчати основні методи і прийоми викладання літератури, ознайомити студентів з найбільш характерними видами професійної діяльності вчителя.

Завдання курсу: є усвідомлення студентами специфіки викладання літератури в сучасній школі та придбання певної перспективи, уявлення про можливі шляхи власної творчої роботи в школах того чи іншого профілю, про принципи створення авторських програм і навчальних посібників.

Змістові модулі:

1. Содержание и этапы литературного образования в современной школе.
2. Урок литературы в современной школе.

Опис вибіркових навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ВД 1 (1). Основи красномовства та культура ділового спілкування.

Мета вивчення курсу: викладання дисципліни є розвиток у студентів умінь підготовки публічного виступу, його аудиторного виконання, аналізу, оцінки і корекції своїх та чужих професійно орієнтованих інформаційно-аргументативних висловлювань.

Завдання курсу: розкриття місця дисципліни в системі соціогуманітарного знання, громадської значущості ораторської діяльності та відповідальності оратора за свою мовну поведінку; озброєння студента раціональною та ефективною технологією підготовки публічного виступу і результативною технікою його проголошення; теоретичне і практичне ознайомлення (у генетичному і синхронному аспекті) з видами, функціональними групами і жанрами красномовства (як монологічними, так і діалогічними), які якнайповніше відповідають професійним та особистим запитам студентів.

Змістові модулі:

1. Історичний розвиток
2. Загальна риторика

ВД.1 (2). Риторика.

Мета курсу: формувати риторичну культуру студента як складник його професіограми.

Завдання курсу: гармонійно розвивати творчу особистість студента, його мовленнєву культуру; ознайомити із основними законами, жанрами риторики як науки, найкращими надбаннями ораторського мистецтва минулого та сучасності; розвивати мисленнєво-мовленнєву діяльність майбутніх ораторів; формувати полемічну майстерність студента-оратора.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи риторики.
2. Практичні аспекти ораторського мистецтва та історія риторики.

ВД 2 (1). Культурологія.

Мета курсу: ознайомлення з теорією та історією культури, оволодіння сучасним категоріальним апаратом дослідження явищ культури, інтеграція знань із гуманітарних дисциплін, формування творчого підходу до осмислення феномена культури.

Завдання курсу: розкрити закономірності розвитку людського суспільства та показати процес зміни культурно-цивілізаційних моделей; розглянути предмет, методи, завдання і функції історії культурології як науки та навчальної дисципліни; формувати плюралістичний підхід до вивчення процесу становлення явища культури.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти культури
2. Основні етапи розвитку світової культури
3. Основні етапи розвитку культури України

ВД 2 (2). Етика та естетика.

Мета вивчення курсу полягає в ознайомленні студентів з теоретико-методологічними і практичними питаннями етики, з специфікою професійної діяльності педагога, показати шляхи морального вдосконалення і розвитку особистості.

Завдання курсу: ознайомити студентів з моральними проблемами, які виникають в педагогічній діяльності, вивчення основних категорій етики, формування уявлень про сутність та історичні види моралі, залучення до проблематики морального вибору.

Змістові модулі

1. Етика як філософська наука
2. Специфіка моральної діяльності

ВД 3 (1). Основи дискурсології.

Мета дисципліни: ознайомлення з дискурсологією як із новітньою тенденцією в дослідженнях мовознавчої науки, існуючими дискурс-теоріями, а також оволодіння принципами та методами дискурс-аналізу.

Завдання курсу: окреслити проблематику дискурсології як мовознавчої науки; зазначити галузь дискурс-аналізу; ознайомити з існуючими дискурс-теоріями; навчити розрізнявати різновиди дискурсів; визначити особливості наукового дискурсу.

Змістові модулі:

1. Дискурс-теорії та дискурс-аналіз
2. Науковий дискурс та його особливості

ВД 3 (2). Спічрайтинг.

Мета дисципліни: формування у студентів-філологів загальнотеоретичних уявлень щодо специфіки суспільно-політичної риторики та практичних навичок підготовки та написання текстів публічних промов.

Завдання дисципліни:

- засвоєння студентами теоретичних знань із загальної теорії комунікацій та підготовки і здійснення публічних промов;
- вивчення студентами зразків публічних виступів суспільно-політичних діячів;
- науковий аналіз вище названих виступів, використання їх позитивних моментів у власній спічрайтерській практиці та уникнення негативних рис;
- виконання студентами практичних завдань із підготовки, написання та виголошення публічних промов.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади спічрайтингу.
2. Практичні засади підготовки та написання тексту промови.

ВД 4 (1). Літературна творчість.

Мета курсу: введення в проблематику літературного процесу творчості, формування уявлень про типи літературної творчості, авторського діалогу; навчання навичкам літературної творчості, визначення авторського вибору стилю, жанру, манери.

Завдання курсу: оволодіння теоретичними поняттями, пов'язаними із специфікою та історією літературної творчості, творчим кредо і світоглядом сучасного письменника. Ознайомлення з уявленнями про створення художнього твору класиків літератури, а також з сучасними літературними видами діяльності та технологіями створення текстів різних родів літератури і жанрів. Формування уявлень про естетичний вплив літератури як виду мистецтва. Розвиток навичок створення художнього тексту.

Змістові модулі:

1. Література як факт художнього мистецтва
2. Літературна творчість та критика в епоху цифрових технологій

ВД 4 (2). Драматичне мистецтво

Мета курсу: розкрити і проаналізувати в історичній ретроспективі зародження та розвиток драматичного мистецтва у світовій (європейській) та вітчизняній культурі; сформувати у студентів інтерес до майбутньої професійної діяльності; сприяти майбутнім митцям у створенні історико-теоретичної бази своєї професійної діяльності та розширення її за рахунок використання досягнень світового театру, як одного з найбільш потужних дослідників суспільного життя.

Завдання курсу: проаналізувати досвід організації драматичного процесу в різних країнах світу протягом усіх історичних епох; сформувати у студентів власні ідейно-мистецькі погляди і принципи організації діяльності театральновидовищних закладів у сучасних умовах; сприяти виробленню художнього смаку.

Змістові модулі:

1. Історичний та загальний огляд становлення та розвитку театального мистецтва у світовій культурі.
2. Концептуальні засади розвитку театального мистецтва в Росії та в Україні від зародження до сьогодення.

ВД 5 (1). Психологія спілкування та корекція особистості

Мета вивчення: закріплення знань студентів про вербальні та невербальні засоби спілкування, формування вмінь використовувати ці засоби в уявлюваній ситуації, розробка рекомендацій щодо подолання мовленнєвих бар'єрів у спілкуванні.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з феноменологією (змістом, структурою, детермінантами) спілкування, вміння визначати місце спілкування серед інших основних типів соціальної активності людини (грі, навчанні, праці), а також умови й механізми спілкування людини протягом життя; розвинення

творчого мислення і вміння з позицій соціально-психологічного підходу здійснювати аналіз суспільних подій, фактів, явищ, дій та вчинків людей.

Змістові модулі:

1. Феноменологія спілкування.
2. Корекція особистості в процесі взаємодії з суспільством.
3. Спілкування та міжособистісні відношення в групах.

ВД 5 (2). Акмеологія.

Мета курсу: засвоєння студентами системи акмеологічних знань, формування вмінь вирішувати широкий спектр акмеологічних проблем і завдань в різних галузях професійної діяльності.

Завдання курсу: визначаються необхідністю засвоєння акмеологічних знань та умінь, які найдуть застосування в процесі професійної діяльності соціального педагога.

Змістові модулі

1. Теоретико-методологічні основи акмеології
2. Прикладна акмеологія
3. Акмеологічний підхід в розвитку зрілої особистості.

Дисципліни професійної підготовки

ВД 6. Практичний курс другої іноземної мови (англійська / польська)

Метою є набуття навичок практичного володіння другою іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; формування необхідної комунікативної спроможності у сфері ділового спілкування в усній і письмовій формах; одержання новітньої фахової інформації через іноземні джерела; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової та суспільно-політичної тематики; правила ділового листування, ведення телефонних розмов другою іноземною мовою; складання резюме.

Завданням курсу є напрацювання навичок читання і розуміння текстів з загальної тематики, формування і закріплення навичок елементарного спілкування іноземною мовою із застосуванням професійної лексики і правил мовного етикету; розширення активного словника студентів, знань, граматичного матеріалу, закріплення навичок усного та письмового перекладу текстів; розвиток країнознавчого досвіду і розвиток творчої особистості студентів.

Змістові модулі:

1. Фонетична система другої іноземної мови: алфавіт, вимова та акцент.
2. Лексика другої іноземної мови (активний та пасивний запас)
3. Комунікаційний аспект.
4. Граматика другої іноземної мови.
5. Синтаксис другої іноземної мови та стилістика.

ВД 7. Практичний курс третьої іноземної мови (англійська / польська / італійська / новогрецька)

Мета курсу: забезпечення розвитку навичок усного мовлення на теми, що передбачаються програмою з іноземних мов, а також на теми зі спеціальності.

Завдання курсу: є засвоєння лексичного матеріалу, що включає в себе розмовні теми, із текстів підручників і навчальних посібників, питання і діалоги до яких спрямовані на розвиток умінь і навичок студентів з усного розмовного мовлення; граматичного матеріалу, який студенти повинні засвоїти для виконання граматичних вправ; фонетичного матеріалу, виконання вправ якого дозволить студентам удосконалювати вимову німецьких звуків, інтонацію німецького речення тощо

Змістові модулі:

1. Книги в нашому житті.
2. Їжа.
3. Пори року.
4. Країна мови.
5. Відпочинок.
6. У лікарні.

ВД 8 (1). Історія російської критики та журналістики

Мета курсу: формування комунікативної компетентності педагога, який досконало володіє мистецтвом переконання й аргументації, а також може навчити красномовства своїх учнів.

Завдання курсу: з'ясувати значення основних термінів основ мовленнєвої діяльності; оволодіти знаннями про зміст, правила та норми спілкування, про вимоги до мовленнєвої поведінки в різних комунікативно-мовленнєвих ситуаціях; опанувати комунікативно-мовленнєві уміння; усвідомити специфіку педагогічного спілкування, особливості комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної діяльності вчителя; пізнати зміст мовленнєвого ідеалу як компонента загальної культури та педагогічного мовленнєвого ідеалу.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти мовленнєвої діяльності.
2. Спілкування у теорії мовленнєвої діяльності.

ВД 8 (2). Актуальні проблеми сучасної літератури

Мета курсу: ознайомлення з сучасним літературним процесом, починаючи 80-ми роками ХХ ст. й закінчуючи найновішими літературними явищами.

Завдання курсу: розкрити закономірності виникнення і функціонування певних естетичних систем на прикладі явищ художньої словесності; показати динаміку сучасного літературного процесу та соціокультурну зумовленість змін літературних орієнтирів; дати уявлення про структурну і стильову відмінність різних типів текстів, означити специфічність художнього тексту як цілісної системи; поглибити теоретичні знання студентів, отримані в процесі вивчення базових літературознавчих, філософських, культурологічних дисциплін; ознайомити з літературознавчим інструментарієм мікроаналізу тексту; сприяти

виробленню практичних навичок аналізу художнього тексту та показати логіку побудови художнього тексту.

Змістові модулі:

1. Теорія та історія сучасної літератури.
2. Сучасна література слов'янських країн.

ВД 9 (1). Аналіз художнього тексту

Мета вивчення курсу: введення в проблематику розвитку теорії аналізу художнього тексту, формування уявлень про літературознавчому і лінгвістичному аналізі тексту, еволюції методології аналізу тексту.

Завдання курсу: формування загальних уявлень про систему і структуру аналізу художнього тексту; ознайомити студентів з основними методами лінгвістичного і літературознавчого аналізу; прищепити навички оперування поняттями і термінами; сформувати навички аналізу художніх текстів різних родів і жанрів.

Змістові модулі

1. Теорія та практика лінгвістичного аналізу художнього тексту
2. Методи літературознавчого аналізу тексту.

ВД 9 (2). Основи мовленнєвої діяльності

Мета курсу: формування комунікативної компетентності педагога, який досконало володіє мистецтвом переконання й аргументації, а також може навчити красномовства своїх учнів.

Завдання курсу: з'ясувати значення основних термінів основ мовленнєвої діяльності; оволодіти знаннями про зміст, правила та норми спілкування, про вимоги до мовленнєвої поведінки в різних комунікативно-мовленнєвих ситуаціях; опанувати комунікативно-мовленнєві уміння; усвідомити специфіку педагогічного спілкування, особливості комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної діяльності вчителя; пізнати зміст мовленнєвого ідеалу як компонента загальної культури та педагогічного мовленнєвого ідеалу.

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти мовленнєвої діяльності.
2. Спілкування у теорії мовленнєвої діяльності.